

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ННІ «Інститут геології»

Кафедра *гідрогеології та інженерної геології*

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора інституту
з навчальної роботи

« 5 » вересня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНЖЕНЕРНА ГЕОЛОГІЯ

для студентів

галузь знань
спеціальність
освітній рівень
освітня програма

19 Архітектура та будівництво
193 Геодезія та землеустрій
Бакалавр
Геоінформаційні системи та технології,
Оцінка землі та нерухомого майна
Обов'язкова

вид дисципліни

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2019/2020
Семестр	4
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: *Диняк Оксана Василівна, кандидат геологічних наук, доцент кафедри гідрогеології та інженерної геології; Рева Максим Валерійович, кандидат геологічних наук, асистент кафедри гідрогеології та інженерної геології*

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

© Диняк О.В., 2019 рік

КИЇВ – 2019

Розробники: *Дияк Оксана Василівна*, кандидат геологічних наук, доцент кафедри гідрогеології та інженерної геології

Затверджено

Зав. кафедри (проф. Кошляков О.Є.)

Протокол № 1 від «27» 08 2019 р.

Схвалено науково - методичною комісією інституту *ІНІ «Інститут геології»*

Протокол від «3» 09 2019 року № 4

Голова науково-методичної комісії (доц. Демидов В.К.)

Мета дисципліни - ознайомлення студентів з уявленнями про поверхневу частину літосфери як середовище виникнення і розвитку фізико-геологічних, а особливо інженерно-геологічних процесів і явищ, пов'язаних з господарською діяльністю людини.

Анотація навчальної дисципліни / референс:

Відбувається ознайомлення студентів з основними уявленнями про геологічне середовище як основу або середовище розміщення інженерних споруд; взаємодію геологічного середовища та інженерно споруди; з основними факторами формування інженерно-геологічних умов території.

Завдання:

- засвоєння студентами необхідних знань з концептуальних положень, принципів, методичних підходів вивчення геологічного середовища.
- системне кваліфіковане вивчення суті процесів і явищ, котрі відбуваються внаслідок взаємодії геологічного середовища зі спорудами та інженерними роботами
- набуття необхідних навичок з оцінки інженерно-геологічних умов території;
- засвоєння студентами сучасних методів управління геологічним середовищем.

Результати навчання:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форма/ Методи викладання і навчання	Форма/ Методи оцінюванн я	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	основні принципи теорії комплексного формування геологічної обстановки конкретного району	лекція	Письмова робота	до 10%
1.2	характеристики всіх діючих природних геологічних чинників, що впливають на ґрунти і споруди	лекція	Письмова робота	до 10%
1.3	наслідки впливу певних чинників на систему «споруда-ґрунт»	лекція	Письмова робота	до 10%
1.4	класифікацію природних фізико-геологічних і інженерно-геологічних процесів і явищ	лекція, лаборат. роб.	Письмова робота	до 5%
1.5	методи вивчення процесів, явищ та наслідків їхньої взаємодії зі спорудами	лекція, лаборат. роб.	Письмова робота	до 5%
1.6	засоби нейтралізації та протидії небезпечним фізико-геологічним та інженерно-геологічним процесам і явищам	лекція, лабораторна робота	Письмова робота	до 5%
2.1	аналізувати й оцінювати конкретні інженерно-геологічні умови	лаборат. роб., самоств.навч.	Письмова робота	до 5%
2.2	оцінювати вплив будь-якої споруди на геологічне середовище і навпаки	лаборат. роб., самоств.навч.	Письмова робота	до 10%
2.3	самостійно приймати рішення щодо вибору місця розташування проектної споруди	лаборат. роб., самоств.навч.	Письмова робота	до 10%
2.4	обирати комплекс заходів, спрямованих на забезпечення протидії несприятливим інженерно-геологічним умовам	лаборат. роб., самоств.навч.	Письмова робота	до 10%
2.5	визначати й використовувати нормативні та розрахункові показники властивостей ґрунтів	лекція, лаборат.роб.	Письмова робота	до 5%
2.6	визначати раціональні методики інженерно-геологічних вишукувань відповідно до чинних нормативних документів	лекція, лабораторна робота		до 5%
3.1	Вміти організувати командну розробку для ефективного вирішення поставленої задачі	лаборат.робо та	--/-	до 5%
4.1	Розуміння особистої/персональної відповідальності за особисте рішення частини спільної задачі	лаборат.робо та	--/-	до 5%

OK 2322

Співвідношення результатів вивчення навчальної дисципліни із програмними результатами навчання для ОП «Геоінформаційні системи та технології»

Результати вивчення навчальної дисципліни Програмні результати навчання	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	4.1
	1. Використовувати усно і письмово грамотну професійну українську мову та вміння спілкуватися іноземною мовою (англійською) в різних колах суспільства.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2. Використовувати методи математичної обробки для геологічних, гідрогеологічних та геодезичних досліджень					+		+	+			+			+
3. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, екології, математики, геології, гідрогеології тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку Землі							+	+	+	+	+	+		+
4. Використовувати методи і технології проектування, територіального та господарського землеустрою, планування використання та охорони земель.							+	+	+	+		+		+

Співвідношення результатів вивчення навчальної дисципліни із програмними результатами навчання для ОП «Оцінка землі та нерухомого майна»

Результати вивчення навчальної дисципліни Програмні результати навчання	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	4.1
	1. Використовувати усно і письмово грамотну професійну українську мову та вміння спілкуватися іноземною мовою (англійською) в різних колах суспільства.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2. Використовувати картографічні моделі природних ресурсів в галузі наук про Землю							+		+	+		+		+
3. Використовувати методи математичного оброблення в геологічних, гідрогеологічних та геодезичних досліджень, а також методи і технології землевпорядного проектування, територіального та господарського землеустрою, планування використання та охорони земель, кадастрових знімачів та ведення державного земельного кадастру							+	+			+	+		+
4. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, екології, математики, геології, гідрогеології тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку Землі							+	+	+	+	+	+		+

Структура навчальної дисципліни: лекційні і лабораторні заняття, самостійна робота студентів.

Схема формування оцінки:

Форми оцінювання студентів

1. Семестрове оцінювання:

- 1) Контрольна робота за розділом 1 – 20 балів (рубіжна оцінка 12 балів)
- 2) Контрольна робота за розділом 2 – 20 балів (рубіжна оцінка 12 балів)
- 3) Виконання лабораторних робіт – 20 балів (рубіжна оцінка 12 балів)

2. Підсумкове оцінювання у формі іспиту: максимальна оцінка 40 балів, рубіжна оцінка 24 бали.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою.

Підсумкове оцінювання у формі іспиту (обов'язкове проведення екзаменаційного оцінювання в письмово-усній формі)

	Семестрова кількість балів	Іспит	Підсумкова оцінка
Мінімум	36	24	60
Максимум	60	40	100

Студент не допускається до підсумкового оцінювання у формі іспиту, якщо під час семестру набрав менше 20 балів.

Організація оцінювання: Контроль передбачає: проведення 6 лабораторних занять (де студенти мають продемонструвати якість засвоєних знань) та 2 письмових контрольних робіт. Підсумкове оцінювання проводиться у формі письмово-усного іспиту.

Шкала відповідності

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ І ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ**

№ теми	НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин		
		Лекції	Лабор. робота	Самост. робота
<i>Розділ 1. Поняття про інженерно-геологічні умови та їх оцінку.</i>				
1	Зміст і об'єм навчальної дисципліни "Інженерна геологія". Інженерно-геологічна оцінка геоморфологічних та гідрогеологічних умов місцевості. Інженерно-геологічна оцінка тектонічних особливостей місцевості та умов залягання порід	2		10
2	Гірські породи як багатокомпонентні системи. Вплив будови і зв'язків у ґрунтах на їхні властивості. Класифікація ґрунтів. Фізичні властивості ґрунтів.	2	2	4
3	Фізико-хімічні і фізико-механічні властивості ґрунтів. Фізико-геологічні та інженерно-геологічні процеси і явища (загальна характеристика і принципи класифікації)	2	2	4
4	Вивітрювання і основні його чинники. Оцінка вивітрілості порід і заходи боротьби з вивітрюванням. Сезонне та багаторічне промерзання гірських порід. Тріщинуватість гірських порід	2	2	4
5	Діяльність вітру (еолові процеси). Завдання інженерно-геологічних досліджень в районах розвитку вітрової діяльності. Заходи боротьби з еоловими процесами.	2		4
6	Діяльність поверхневих вод. Площинний змив і струмениста ерозія. Яругоутворення. Діяльність річок. Формування берегів природних водойм.	2	2	2
7	Просадкові явища. Карст, умови його утворення і розвитку, заходи боротьби з ним. Болота і заболочені території, умови їхнього утворення.	2		2
контрольна робота 1		2		
РОЗДІЛ 2. Фізико-геологічні та інженерно-геологічні процеси і явища.				
8	Діяльність підземних вод. Суфозійні явища. Пливуни.	2		2
9	Дія гравітаційних сил на схилах. Зсуви, умови формування та причини утворення. Класифікація зсувів і засоби боротьби з ними.	2	2	2
10	Діяльність внутрішніх сил Землі. Причини землетрусів, їх класифікація. Оцінка сейсмічності територій. Сейсмічне та мікросейсмічне районування.	2		2
11	Процеси, пов'язані з інженерно-господарською діяльністю людини. Стискання ґрунтів під спорудами. Умови виконання інженерно-геологічних досліджень (економічні і природні).	2	4	4
12	Методи отримання інженерно-геологічної інформації. Гірничі та бурові роботи, геофізичні методи. Польові й лабораторні дослідження властивостей ґрунтів.	2		5
контрольна робота 2		2		
Всього		28	14	45

Загальний обсяг 90 год., в тому числі:

Лекцій – 28 год.

Лабораторні заняття - 14 год.

Консультації – 3 год.

Самостійна робота - 45 год.

РЕКОМЕНДОВАНИ ДЖЕРЕЛА:

Основні:

1. Шостак А. Інженерна геологія : навчальний посібник. 2010– 92 с.
<http://www.geol.univ.kiev.ua/lib>
2. Бондарик Г.К. Методика инженерно-геологических исследований. – М.: "Недра", 1986. – 329 с.
3. Грунтоведение. Под ред. акад. Е.М.Сергеева. – М.: Изд-во МГУ, 1983. – 392 с.
4. Золотарёв Г.С. Инженерная геодинамика. – М.: Изд-во МГУ, 1983. – 326 с.
5. Золотарёв Г.С. Методика инженерно-геологических исследований. – М.: Изд-во МГУ, 1990. – 384 с.
6. Золотарёв Г.С. Учебное пособие по инженерной геологии. – М.: Изд-во МГУ, 1982. – 344 с.

Додаткові:

1. Диняк О., Шостак А. Практикум з інженерної геології: навчальний посібник / ВПЦ КУ/2013-95с.
http://www.geol.univ.kiev.ua/lib/practicum_eng_geol.pdf
2. Ломтадзе В.Д. Инженерная геология. – М.: "Недра", т.2, 1977.– 478с.; т.3, 1978.– 496с.
3. Сергеев Е.М. Инженерная геология. – М: Изд-во МГУ, 1982. – 384 с.
4. Шостак А. Інженерна петрологія: навчальний посібник – geol.univ@kiev.ua. – 47 с.